

ЗВ'ЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б) Б, ЦВК і СНК БССР

№ 297 (5971) 26 снежня 1937 г., нядзеля ЦАНА 10 КАП.

КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА НАЛЕЖЫЦЬ НАРОДУ

На працягу стагоддзяў прызначаныя працоўныя народы былі параска Расіі не мелі доступу да скарбін чалавечай культуры. Навука, літаратура, мастацтва былі адабыткам асяпанагаўскага класаў. Прэ гэтаму лепшыя творы культуры, думы і мары выдатных розумаў прагрэсіўнага чалавечства не толькі страцілі ўтойліва ад народных мас, але падлялі пад агульную забарону, падлялі на вогнішчах, іх жа творы падваргаліся лютым перапісам.

Так было з многімі славымі пісьменнікамі і публіцыстамі, вучонымі і мастакамі — пасьбітамі перадавых ідэй на ўмовах збройнай рэвалюцыі параска Расіі. Такую ж практыку дэкабрыстаў вараварства ў дачыненні да культуры мы бачым сёння за рубяжом, у краінах прыважанага фашызма. З тым, каб людзі былі грабні і нажывалі на катаржанай працы прызначаных, асяпанагаўскага веча турмаў іх у пэрыя і невуцтва, імкнуліся дрымаць усёкі праблём творчых мыслі.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя, якая пазавольна пачынала па адной частцы змагацца з асяпанагаўскай чалавечай культурай, прабудзіла да жыцця неабавязна творчы сілы народаў, наслядоўчы сёньнішні неабавязна Саюзнага Саюза. Многія з гэтых народаў упершыню пасля Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі атрымалі дзяржаўнасць, упершыню набылі права карыстацца роднай мовай. Усё гэта да ўсіх рэспублікаў Саюзнага Саюза за год сацыялістычнага будаўніцтва рабочым класам, шірокім вайсковым фронтам — Сталіна, стварыў новую культуру, нацыянальную па форме і сацыялістычную па зместу, усё гэтаму якой — і навука, і літаратура, і мастацтва, і кіно, і тэатр — атрымалі неабавязна росквіт.

Асабліва шырока магчымасці для развіцця народаў, вызваленых ад векавога рабства, Вялікая сацыялістычная рэвалюцыя адкрыла ім доступ да скарбін культуры, навуковай чалавечыста за стагоддзі. Рабочым класу па праву належыць культурная спадчына мінулага. У Кастрычніцкай рэвалюцыі адзначыліся назіраць лепшыя прадстаўніцтва чалавечай мыслі, якія даўно марылі аб вызваленні ад асяпанагаўскага гняву, аб тым сьветлым і радасным жыцці, якое пабудавана ў краіне пераможнага сацыялізма. Толькі ў нашай краіне па-спраўнаму адбываецца і стала адабыткам самых шырокіх народных мас багата культурная спадчына. Усё гэтаму з гэтай спадчыны выкарыстоўваюцца пры стварэнні новай сацыялістычнай культуры.

Сёньнішні народ глыбока шануе і беражліва ахоўвае культурную спадчыну мінулага. У гэтым годзе мы адзначалі стагоддзе з дня сьмерці вялікага рускага паэта А. С. Пушкіна, Генія А. С. Пушкіна, творы якога па настроях, думках і імкненнях пераклікаюцца з нашай рэвалюцыяй, стаў бліжэй і аразумелым кожнаму працоўнаму. Усе народы шматнацыянальнага Саюзнага Саюза ў дружнай неарыўнай сямі ўдзячна ўшаноўвалі памяць вялікага рускага паэта.

Сёння мы ўшаноўваем, разам з брацімі грузінамі народам, памяць вялікага грузіна, азначанага 750-годдзем з дня нараджэння. Створана ім паэма «Віцязь у тыгравай шкура», не гледзячы на праішоўшыя сем стагоддзяў, застаецца бессмертным творам — нікавым і хвалючым для сёньнішняга чытача. У скарбніцы сучаснай літаратуры яна ўвайшла пудоўна, яркай жамчужынай, маючай мала сабе падобных.

Паэма ўсталяе героіста і аягу, мужнасць і доблесць, зорнасць і адвагу, каханне і радзіна, паучылі аднасна і рэальна і народу, паучылі навінны і да ўсяго фашызма, крывадушнага, Гэтыя пэрыя героісты пэрыя створаны Генія Шота Руставелі. Перадавы чалавек свай эпохі, які стаў на вышні татачаснай культуры, праз вобразы сваіх героіў прапанаваў ідэй, якія не маглі быць ажыццэўлены ні ў той оучасны ім феадалізм, ні ў наступную эпоху, эпоху капіталізма.

Толькі праз сем з паловаю стагоддзяў і

соцыялістычнай краіне, дзе няма падляволя і асяпанагаўскага, дзе створаны ўсе ўмовы для росту чалавечы, засякі ідэй — героіста і доблесць, дружба і аднасна — набылі сваё сапраўднае раскрыццё. Яны ўдзячны людзям нашай сталінскай эпохі. Таму і блізка і аразумела геніяльнае паэма сучаснаму чытачу. Таму і праўне праўна яе шануючы, з любоўю, грузінамі народ. Як і іншыя геніяльныя творы, гэта паэма атрымала сапраўднае прызнанне і стала даступнай шырокім масам толькі пры сацыялістычнай рэвалюцыі.

У саюзе з іншымі брацімі народамі, грузінамі народ па кіраўніцтвам большавіцкай партыі ператварыў сваю краіну ў адну з перадавых краін сацыялістычнага Саюзнага Саюза. Ва ўмовах радаснага, шчаслівага жыцця ён атрымаў ўдзячнасць з паводу юбілею свайго любімага геніяльнага паэта. З ім разам гэтую ўдзячнасць спраўна ўвесь Саюзі Саюза. У гэтым юбілеі мы яшчэ раз бачым яркае выражэнне вялікай дружнай народнага СССР, неарыўную сувязь іх культуры, бачым плады наўхільнага ажыццэўлення ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі нашай партыі.

Партыя Леніна — Сталіна забяспечыла разам з росквітам сацыялістычнай эканомікі і росквітам культуры ўсіх народаў, насяпанагаўскага Саюза.

Вялікая Сталінская Канстытуцыя, запісаны дасягнутыя пераможна сацыялістычнага будаўніцтва, вызначыла правы народаў, уважліва іх і свядоў Саюзнага Саюза, правы, пра якія не маглі і марыць прызначаны нацыянальнасці былой параска Расіі і не марыць зараз у капіталістычных краінах. У Сталінскай Канстытуцыі ярка адлюстраваны клопаты большавіцкай партыі і таварышта Сталіна аб інтарэсах вялікіх і малых нацыянальнасцей СССР. Надаўна праішоўшы выбары ў Саюзі Саюза і Саюзі Нацыянальнасцей Вярхоўнага Савета СССР былі магутнай аманстрацыяй браціва і супраціўлення народнага сацыялістычнага будаўніцтва.

Прабуджэнне раней адыхаўчых народаў, адкрытыя нечырпачыны крыніцы народнай творчасці, народнага мастацтва, выяўленыя таленты актараў, мастакоў, паэтаў — узабагані і ўзабаганію сацыялістычнай культуры, сярпуючы ітэрынацыянальнаму выхаванню сацыялістычнага народа. Народныя пэсыры казахскіх степяў і каўказскіх гор пераклікаюцца з рускімі, украінскімі, беларускімі паэтам і пэсыры ў аяванні бажанай радзіны і шчасна сёньняга жыцця новых людзей сталінскай эпохі і вялікага генія працоўнага чалавечыста таварышта Сталіна.

Працоўныя самых адсталых і міулым нацыянальнасцей усё гэтаму сёння магчымасць знаёмства з творамі класікаў марксізма-лэнінізма і з творамі класікаў літаратуры вялікага рускага народа. У сваю чаргу, народы іншых рэспублік знамята з выдатнымі творамі мастакоў малых нацыянальнасцей, прабужаючы іх жыцця Вялікім Кастрычнікам. Кожная нова перамога па любым участку сацыялістычнага будаўніцтва ў адной рэспубліцы робіцца адабыткам усяго Саюзнага Саюза.

Нацыянал-фашысты і траціцкіска-бухарыцкіска ідраліні, выкарыстоўваючы волю фашыцкіх разведкаў, прымаці ямаза намагаючы, каб парушылі вялікую дружбу народаў СССР. Але гэтыя спробы былі біты. Ніхкія ворагі не змаглі і не змогуць унесці разладу паміж народамі брацімі рэспублікамі, паісаўчы магутную дружбу народаў, асветленых Сталінскай Канстытуцыяй.

Стваряючы новае жыццё, будуючы сацыялістычную культуру, якая ўвасабляе ў сабе ўсё лепшае, што набыло чалавечыста за стагоддзі, народы СССР шчыльна з'яднаны вялікай дружбаю, згуртаваны вакол большавіцкай партыі і мурга правадзіра і настаўніка таварышта Сталіна.

Дарогі Іосіф Вісарыяніч!

Мы, стаханавыя заводцаў, фабрык і палёў, партыйны і саветскі актыў сталіцы Саюзнай Беларусі, сабраўшыся на веча ўдзячнага закрыцця выстаўкі «БССР за 20 год», прысвечанай двадцатай гадыня Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, шлем Вам, вялікаму правадзіру, бацьку і настаўніку, наша палкае прывітання.

Выстаўка «БССР за 20 год» — жывое свядчэнне таржаства ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, яркая дэманстрацыя нашых перамож, дасягнутых пад Вашым мудрым кіраўніцтвам, дзякуючы Вашым штодзённым бадзяўскім клопатам аб беларускім народе.

Выстаўка «БССР за 20 год» наглядна паказвае шлях ператварэння Беларусі з адсталай, жабрачкай і ўбогай акраіны ў адну з перадавых і внітоўчых рэспублік магутнай сацыялістычнай дзяржавы — Саюза Саветскіх Сацыялістычных Рэспублік.

Нашы дасягненні велізарныя.

Пры брачкай даможы вялікага рускага рабочага класа за год герачыных сталінскіх пачінокаў створана ў нас сацыялістычная прамысловасць, пабудаваны новыя буйнейшыя фабрыкі і заводы.

У Беларусі ніколі не было свай машынабудуначай прамысловасці. Цяпер ёсць у нас буйныя машынабудуначыя фабрыкі і заводы.

У Беларусі, багатай велізарнымі прасторами векавых бают, ніколі не было свай тарфінай прамысловасці. Цяпер створаны ў нас буйнейшы тарфіныя заводы, якія даюць штогод для нашых электрастанцый і прамысловасці мільёны тон торфу.

Ад шпоку да піяніна — развіта цяпер у нас вытворчасць з нашага беларускага лесу.

Культура і заможна жыве беларускі народ.

Няма ўжо і ў паміне вёскі з драўлянай сахой, ўбогай хібаркай і карчмамі.

Па-большавіцку падрыхтуемца да сталінскага месяца стаханавіцкіх рэкордаў.

Выстаўка «БССР за 20 год» — яркі паказальнік росквіту Саюзнай Беларусі.

А. Ф. КАВАЛЕЎ. — Па-большавіцку падрыхтавацца да вясновай сяўбы.

750 год бессмертнай паэмы Шота Руставелі. Вялікі паэт грузінскага народа.

П. ПАУЛЕНКА. — Шота Руставелі. Прывітання Рамян Ралана з'езду компартыі Францыі.

На франтах у Іспаніі.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

Японскі ўрад утойвае ад грамадскасці працяг дзеяння рыбаўлоўнай канвенцыі на 1938 г.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ ПАДРЯХТУЕМСЯ ДА СТАЛІНСКАГА МЕСЯЦА СТАХАНАЎСКІХ РЭКОРДАЎ

Рыхтуюцца да месячніка

Дзякуючы ўдому прадукацыйнасці працы ў часе сталінскай дэкады стаханавіцкіх рэкордаў, фабрыка «Чырвоны тэкстыльшчык» (Менск) 21 снежня выканала свой гэты пачы. Лепшы стаханавіцкі фабрык тав. Мелько (згорны пях), тав. Катусьна (рукавічны пях), які ў часе сталінскай дэкады выконвалі сваю зменную норму на 185 проц., не толькі амацавалі дасягнуты ўзровень прадукацыйнасці, але і дна на дзень павышылі яго. Тав. Мелько 20 снежня выканала сваю норму на 220 проц., тав. Каліза — 21 снежня — на 195 проц., тав. Катусьна — на 190 проц.

Рыхтуюцца да сталінскага месячніка стаханавіцкі рэкордаў, рабочыя фабрыкі абавязаліся да канца года дзень звыш плаціна на 100 тысяч рублёў прадуцыі, выканаць студзеньскі план на 110 проц., а таксама павялічыць на 5 проц. гатуноўнасць прадуцыі.

Стаханавіцкі фабрыкі тт. Лямберг, Масімовіч (трыкатны пях) абавязаліся ў студзені стаць двухсотымі.

Множацца рады стаханавіцаў

Па ініцыятыве комсомольскай арганізацыі 20 снежня на менскім заводзе імя Малагава пачалася другая стаханавіцкая дэкада. Комсомольскі камітэт звярнуўся з заклікам да ўсёй моладзі завода — сустрэць першы год трэцяй сталінскай пачінокай новымі выдатнымі рэкордамі, амацаваць дасягнутыя поспехі за сталінскую дэкаду стаханавіцкіх рэкордаў.

Комсомольцы-стаханавіцы тав. Подальман устанавіў у дні сталінскай дэкады рэкорд у 700 проц. На яго прапанова ў першым мейсёвым пяху арганізавана скразная комсомольская брыгада.

За першы дзень стаханавіцкай дэкады брыгада тав. Подальмана выканала сваё заданне на 318 проц. Стаханавіц тав. Кукоў даў 370 проц. нормы, т. Каліноўскі — 200 проц.

У гэты-ж дзень многія комсомольцы-стаханавіцы значна павяліклі сваю звышпачыўку. Комсомольца загатоўчага пяха тав.

1.303 проц. нормы

Ішчэнка Аляксандра ўпершыню дасягнула выпуску 1.600 ножаў — 200 проц. нормы.

Малыя комсомольцы 2-га мейсёвага пяха тав. Пыркові даў 235 проц. нормы, Караў — 200 проц.

Сталер Бурчавіцкі з 1-га пяха на аб'ёры пяху стаў выканаць сваю норму на 270 проц., стаханавіц Асановіч на фашыяўчых крышак павялічыў сваю выпрацоўку да 250 проц., Фозароўшчык Штанок — да 373 проц., Буртыніскі — да 327 проц.

21 снежня сталер Давідаў выканаў сваю норму на 286 проц., Шендаровіч — на 270 проц.

Сярэдняе выкананне норм стаханавіцаў у першы дзень дэкады складала 168 проц., у другі дзень — 172 проц.

Мелько пях № 1 21 снежня выканаў свой план па выпуску стадоў на 105 проц. Абыны — выпусціў 55 матрацаў замест плана 40.

БАРВУНСК, 25 снежня. Шырока разгарнулася падрыхтоўка да сталінскага месяца стаханавіцкіх рэкордаў на заводзе імя Сталіна. Новымі вытворчымі рэкордамі сустракаюць рабочыя завода сталінскіх месячнік. 22 снежня слесары тт. Мац і Златкін у гонар першага года трэцяй сталінскай пачінокай устанавілі новы рэкорд на штампавой лінійцы для турбін. За 6 гадзін работы яны аштмавалі 48 лататкаў замест нормы 4,2 — за 7 гадзін, выканаві амену юрму на 1.303 проц. У гэты дзень слесарны пях выканаў дзённае заданне на 162 проц.

Дзякуючы добрай рабоце завода ў сталінскую дэкаду стаханавіцкіх рэкордаў, сёння, 25 снежня, завод датарынава заканавае выкананне гадавой праграмы.

В. Д.

УРАЧЫСТАЕ ЗАКРЫЦЦЕ ВЫСТАЎКІ «БССР ЗА 20 ГОД»

Учора ў памяшканні Беларускага дзяржаўнага тэатра адбыўся ўрачысты сход стаханавіцаў заводцаў, фабрык, калгасаў і саўгасаў БССР, сумесна з савецкімі і партыйнымі актывам сталіцы рэспублікі, прысвечаны закрыццю выстаўкі «БССР за 20 год». На ўрачыстасць з райнаў прыбыло 215 гасцей — стаханавіцаў прамысловасці і сельскай гаспадаркі, чымі рукамі зроблены выдатныя экспанаты выстаўкі.

За сталом прэзідыума сакратары ЦК КП(б) Б тт. Волкаў, Лавіцкі, Рэпініскі, старшыня СНК БССР тав. Кавалеў, старшыня ЦВК БССР тав. Ніталевіч і стаханавіцкі прадырэктар і сацыялістычных палёў.

Сход адкрыў старшыня СНК БССР тав. Кавалеў. Першае слова ён звяртае да таго, хто даў народу шчаслівае і радаснае жыццё, хто на-большавіцку кланіўся аб росце і росквіту БССР — да роднага Сталіна. Імя таварышта Сталіна вышэйшае бору поўных захавання авадзі. З усіх бакоў насуцна волькіны прывітанняў у гонар вялікага правадзіра і настаўніка таварышта Сталіна.

— Мы гаварым, — гаворыць тав. Кавалеў, — што выстаўка «БССР за 20 год» наведваў наш ментат у Вярхоўны

Совет, верны саратнік Вялікага Сталіна, першы маршал Саюзнага Саюза Клімент Эфрамавіч Варашылаў.

Доўга не змаўчаючы апалдыменты ў гонар жалезнага наркова абароны Саюза СССР, прыліў энтузіязма нарастае з новай сілай, калі выбіраецца гаварыць прэзідыум у складзе членаў Палітбюро ЦК ВКП(б), на чале з таварышам Сталіным. У гаварыць прэзідыум таксама выбраны таварышы Дзімітраў, Хоце Дыяс і Тальман.

З заклікам аб вніках выстаўкі «БССР за 20 год» выступіў памеснік старшымі СНК БССР тав. Аляксей. Яркімі фактамі і дакументамі ён ахарактарызаваў поспехі БССР, дасягнутыя пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна па ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва. Гэтыя поспехі выдатна адлюстравала выстаўка.

Затым старшыня ЦВК БССР тав. Ніталевіч зачытаў паставы ЦВК і СНК БССР аб ушаноўванні грамадзян, дэпютамі і кантоўнымі паларукамі разу прадырэктарства, калгасаў і саўгасаў, а таксама асобных стаханавіцаў, прадстаўнічых выдатных асяпанагаў. Сярод ушаноўваных: калектывы менскага стаханавіцкага завода імя Кірава, «Гомельскага», магілёўскага гарбарні імя Сталіна, калгасы «13

Кастрычнік» (Тураўскі раён), «Шлях да сацыялізма» (Торатскі раён), калектывы вышывальшчыц Чароска, Бабруйска і Вібеюска; брыгадаў трэктарнай брыгады Заслаўскай МТС тав. Значонак, вадомы Каласіна-алястаў з Магілёўскага раёна тав. Арлоў і іншыя.

Выступіўшы на сцозе стаханавіцаў — слесар завода «Гомельска» тав. Хардамаў, калгаснік калгаса «13 Кастрычнік», Тураўскага раёна, тав. Сесарчук — дапаўніў, што ў алястаў на ўшаноўваныя яны яшчэ больш будуць множаць пераможні сваіх прадырэктарстваў і калгасаў.

Выстаўка паказала велізарныя магчымасці для развіцця ў БССР вытворчасці высокамасціных вырабаў, як вышывальшчыц, кераміка, мазіка і т. д. Згодна паставы СНК БССР, стварэння рэспубліканскіх вытворчых саюз па вырацоўцы мастацкіх вырабаў.

З велізарным удзімам і патхненнем сход пачаў прывітанняе любімым правадзіру народаў таварышам Сталіну, таварышам Варашылаву, Малатаву і Калініну.

Закрываючы ўрачысты сход, тав. Кавалеў заклікаў не сніпацца на дасягнуты поспех, а з патрэнай энергіяй дбавацца на новых і новых перамож.

Вытворчымі перамогамі сустракаюць новы 1938 год

Чыгуначнікі Асіпаўскага вузла, замалавалішы поспехі, дасягнутыя ў дні сталінскай дэкады стаханавіцкіх рэкордаў, зараз амацаваліся за дастойную сустрэчу новага 1938 года і сталінскага месячніка стаханавіцкіх рэкордаў.

Машыніст тав. Шакура 19 снежня, следуючы з пезавам на Магілёў, перавыканаў тэхнічную хуткасць на 12,8 кіламетраў, нагнаўшы ў шляху 41 мінуту.

Машыніст тав. Пыхавіцкі ў гэты дзень прывёў пезаў у Менск на 15 мінут раней раскладу. Перавыканаў у гэты дзень тэхнічную і камершыяную хуткасць і машыніст тав. Юшчык.

20 снежня машыніст тав. Забелін, следуючы на Менск, нагнаў у шляху 23 мінуты і на зваротным шляху — 22 мінуты. Машыніст тав. Бандарэнка пры пезаўцы ў Магілёў і назад значна перавыказаў тав. Юшчык.

663 проценты нормы

МАГІЛЕЎ. Учора стаханавіцкі-сталер лезазавада імя Малагава тав. Тумар дабіўся новага выдатнага рэкорда. За амену ён сабраў 11 шафаў, замест нормы 1,63 проц. Тав. Тумар аэрабіў за 7 гадзін 48 руб.

Стаханавіцкі-сталер пільнага пяха тав. Сакалоўскі па працэсе днаеасці і чысткай крышкі піяніна за 6 гадз. 20 мін. выканаў сваю норму на 410 проц.

А. П.

Стаханавіцкі дэкаднік на аўтарэмзаводзе

МАГІЛЕЎ. З вялікім удзімам праходзіць на аўтарэмзаводзе другі стаханавіцкі дэкаднік. Рах стаханавіцаў не толькі амацаваў свае поспехі першай сталінскай дэкады стаханавіцкіх рэкордаў, але і лавівацца новага ўдому прадукацыйнасці працы.

Сталер чавертэга пяха тав. Шапаў у апошні дні пазавіў сваю выпрацоўку за 350 проц. нормы. Яснаскі чавертэга пяха т. Кісялёў, які саборнічае з т. Шапаўым, таксама звышвае норму на 350 проц. Слесар другога пяха тав. Батвінік дае ў апошні дні на 344 проц. нормы, каваль першага пяха тав. Пракапенка — 270 проц., слесар трэцяга пяха тав. Аляксандраў — 228 проц., фозароўшчык пятага пяха тав. Машошкін — 268 проц.

Упершае ідзе першы пях. Ён штодзённа выконвае свой план і заваяваў пераходны чыроны сіль завода.

Каштоўная прапанова

Пачальнік тарнага пяха Гомельскага канцэпскага кампіната «Спартак» тав. Аляксандраў унёс вельмі каштоўную рацыяналізатарскую прапанову. Для збыцця галоўкі карвалінай сярні рэпей патрэбна было дрыбаваць да рамы вшымакі калёпачныя дошкі. Кожны калёпач патрабуе 4 пркі,

750 ГОД БЯССМЕРТНАЙ ПАЭМЫ ШОТА РУСТАВЕЛІ

ВЯЛІКІ ПАЭТ ГРУЗІНСКАГА НАРОДА

Увесь неабяжны Саюз Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік адзначае 750-гадовы юбілей геніяльнага грузінскага паэта, аўтара бессмертнага твора «Вішэ» у тыгравай скуры» Шота Руставелі.

Рожны з шматлікіх народаў нашай радзімы Усманіае руставелеўскі геній, які па-сапраўднаму ашанены толькі пры савецкай уладзе, толькі нашымі магутнымі сацыялістычнымі народамі.

Не так даўно мы адзначалі стагоддзе з дня смерці геніяльнага рускага паэта А. С. Пушкіна. Ушанаванне памяці Пушкіна ператварылася ў велічны трыумф сацыялістычнага мастацтва.

Беларускі народ з пямернай любовцю і гонарам адносіцца да творчасці А. С. Пушкіна, з такой-жа пямернай любовцю і гонарам ён адносіцца і да творчасці Шота Руставелі.

Ужо даўно разгорнута вялікая работа па адзначэнні 750-годдзя з дня нараджэння геніяльнага паэта.

Беларускія савецкія паэты ўзяліся за пачэсную і важную работу — даць чытачам нашай рэспублікі ў перакладзе ча беларускую мову «Вішэ ў тыгравай скуры» Шота Руставелі.

Перш беларускім чытачом у яго роднай мове аживуць героі твора Шота Руставелі — мужныя, шчырыя, велічныя ў сваіх поглядах і справах.

Не гледзячы на тое, што ад эпохі стварэння паэмы «Вішэ ў тыгравай скуры» аддзяляе нас сям з аштакі стагоддзі, гэты твор з'яўляецца такім узорам мастацтва, якое і па сёння працягвае заставацца нам вялікую эстэтычную асалоду і з'яўляецца непераслужымым паэтычным помнікам.

З паэмы Руставелі ўстае перад намі грузінскі народ — магутны, смелы ў поглядах і баях супроць сваіх ворагаў, багаразны ў сваіх пачуццях, народ, які не ведае страху і пераможы да дасягнення сваіх мэт.

«Вішэ ў тыгравай скуры» — паэ-

ма, створаная ў эпоху росквіту Грузіі як феадальнай дзяржавы. Народжаны феадальным грамадствам, гэты твор, аднак, перарастае рамкі сваёй эпохі і становіцца агульначалавечым адбыткам, вышэйшым пунктам у развіцці культуры грузінскага народа. Атастычны дух, які вее ад паэмы, засяненне аўтарам яе найвышэйшых адбыткаў грэчаскай і візантыйскай культуры і мастацтва — робяць гэты твор неўміручым помнікам сваёй эпохі.

Вялікі гуманіст Шота Руставелі, як гэта ні дзіўна, але сваёй свабодалюбнасцю, страпасцю пачуцця, сонечнай яркасцю вобразаў пераклікаецца з паэтам, які жыў на сям стагоддзях паэзія за яго, з А. С. Пушкіным.

Тарьэль, Нестан-Дарэджан, Аўтанзіл — гэтыя вобразы паэмы Шота Руставелі з'яўляюцца вобразам мужнасці, гераічнасці. Усе яны ахоплены багарадным пачуццём вернасці дружбе, каханню, пагардай да неабяспек і страпным жаданнем перамагчы ўсе перашколы.

Геніяльны Шота Руставелі не абмежаваў свой твор апісаннем прыгожага кахання і поўнагаў групы рыцараў, не ён намаляваў вялікую эпічную карціну сваёй эпохі, не пераваў, побыту, жыцця. Вось чаму яго твор дайшоў да сэрца кожнага грузіна і стаў агульна-чаротна любімым творам у Грузіі. Твор захавалася на прыклад шмат стагоддзяў, пераляцелася з усходу ў усход. Наступныя пакаленні грузінскіх шчырадушных выхоўваў на творы Шота Руставелі.

Пры савецкай уладзе «Вішэ ў тыгравай скуры» стаў адбыткам шырокіх мас усіх народаў Савецкага Саюза.

І вось, беларускія савецкія паэты пачынаюць пераказваць на беларускую мову ўсё неўміручае прыгажосць, моўнае багацце, вобразна-шматалерэйнасць вялікага твора. Сапраўды, пачэсная і глыбока-карысная работа!

Беларуская культура, і беларуская савецкая літаратура ў прыватнасці, праз пераклад «Вішэ ў тыгравай скуры»

ТАРЫЭЛЬ ЗНАХОДЗІЦЬ СКАРБ

З ілюстрацыі да рускага выдання «Вішэ ў тыгравай скуры»

ТАРЫЭЛЬ І АУТАНДЗІЛ

З ілюстрацыі да рускага выдання «Вішэ ў тыгравай скуры»

ШОТА РУСТАВЕЛІ

ВІЦЯЗЬ У ТЫГРАВАЙ СКУРЫ

(3 уступы)

Мне патрэбны: сіла слова, сэрца палка паэта;
І прадабнасць, каб паэма загучала, як закон;
Увядзім Тарьэля, узяўшы яго над светам,
Тром героям вечнай дружбы — будзе сямінароўнік ён.

Мы збярэмся ў круг, — аплачам паднявольце Тарьэля,
Хто, як ён, душою палкай, у пакутах пажахаў,
І кавіём прабыты суму, вершаватворца Руставелі, —
Сказы, што аб ім складалі, нібы жэмчуг, ванізаў.

Для грузін даўно вядомы сказ далёкага Ірана —
Жэмчуг поўдніа, што ільвіцца на даюрых тысяч рук.
Я сабраў і скарб народны аб ядмаў у верш чаканю,
Каб цярпымна ўвага мне аджычыла пугы мук.

Дар напеваў — гэта мова мудрай шчырасці высокай
Дзіўны голас і магутны песняры ў таемны час.
Чуламу прыемны вуху рым п'явучага патока,
Думкі шыр ў кароткім зершы — і ўсхваляе песня нас.

Выпрабаванне для ковай — бег на доўгіх перагонах;
Іграку да прышчынаста на мачу улачы ўлар.
Ты-ж павінен, слова майстар, строфы асадоць, як ковай
Калі ледзь вільнае песня, верша цягучы пажар.

Прыглядзіся да паэта, што спывае без натхнення,
І губляе красамоўнасць, і кульгае рыфмаў зван.
Хай ён змоўжае, альбо прыгнута завяршыўшы песнішэнне,
Нібы мяч відзе чаганам, спраўна к маце прыдзе ён.

Не паэт, хто дасці нежк верш другі вышакм скажа
І уявіць, што славуці — выкліка прываняня гуд,
Нежк ён ралок з радкамі невыразнай рыфмай звяжа
І раве: «Я самы здольны» — ён упарты, бышчам мул.

Есьц другі разрад паэтаў — песняпеўцаў неўмельных,
Словы іх лютое сэрца ці крапучы яшчэ? — Наўраці!
Я — скажу: нясмелы лучыі лесам крадзеца нясмелы
Звера ўзныч яшчэ баіцца і пужлівай дзічы рад.

Верш у трохіх для забаваў, ці прысвечаны залучатам
Ці сабрам, у час гулянок, для жартоўных іншых мэт.
І такі прыёма слухачь, калі думкі ў ім багата —
У мудрым сказе і магутным бачны творца і паэт.

Я плю каханне — з песняй духаў чыстых ўлет крылле,
І нявыказаны ў словах іхнай музыкі раскат.
Лёс паэта, лёс шчаслівы, — к светлым высам узімае,
Але шмат прарочыць гора і суровай крыўды шмат.

Пераклаў М. ХВЕДАРОВІЧ.

П. ПАЎЛЕНКА

ШОТА РУСТАВЕЛІ

Сення Савецкі Саюз адзначае семсот пятыя гады з часу нараджэння бессмертнага грузінскага паэта Шота Руставелі, твора геніяльнага паэмы «Вішэ ў тыгравай скуры».

Гісторыя не захавала нам дакладных указанняў аб самым паэце. Азіяцкі яго біяграфіст з'яўляецца яго паэма. У ёй адной, у вобразе яе героюў, у іх маральнай праграме павінны мы чарнаш уяўленне пра асобу генія.

Паэма створана на рубяжы XII і XIII вякоў, у эпоху, якая наслала назву «Златага века» сярэвековай Грузіі.

Грузія была ў той час адной з мацнейшых дзяржаў феадалізма. Не граніцы рассяляліся ад Чорнага мора на ахалзе да Каспійскага — на ўсходзе, ад Паўночнага Каўказа на поўначы да Ірака — на поўдні. Яе міжнароднае становішча было моцным, трывалым.

Упершыню за сваю многавяковую гісторыю краіна перажывала перыяд працяглага мірнага развіцця. Грузінскія гісторыкі сабралі багаты матэрыял пра тую эпоху. Гэты матэрыял дазваляе зрабіць вывад, што Грузія па ўзроўню сваёй культуры была тады наперадзе многіх еўрапейскіх краін.

Размешчаная на шляхах паміж Усходам (Іран, Італія) і Захадом (Візантыя), Грузія XII—XIII стагоддзяў жылася духоўным харчам з Візантыі і Ірана. Царкоўная літаратура ішла з Захаду, савецка — пераважна з Усходу. Жываніс атчужала на сабе гэты падвойны ўплыў, як і музыка.

Грузія была дзяржавай хрысціянскай. Яна складалася з многіх народаў, і асіміляцыя, сэржыванне рознародных эле-

ментаў еўрапейскага і ўсходняга праходзіла тут арванічна.

Так стварылася арыгінальная грузінская феадальная культура.

Найбольш глыбокі ўплыў на грузінскае мастацтва той эпохі аказаў Іран, які ўжо за два стагоддзі да эпохі, якую мы разглядаем, стварыў свой даўны багатарэсці эпас. Паэма іранца Абу-А-Касіма Ферузі «Шах-Нама» з найбольшай сілай аліястроўвала жыццё і погляды іранскіх багатыроў і была надзвычай папулярна далёка за межамі Ірана. Велікі яе і ў Грузіі.

«Шах-Нама» была нібы мастацкай праграмай усходняга рыцарства, свабодным «зборам законаў» рыцарскага гонару і мужнасці. Паэма была пабудавана на пачасе казачнай фізічнай сілы героюў; са зброй у руках яны перамагалі ў баях злых духаў і розных страшылаў і, зваючы сваёй сіле, дасягалі жыццёвых поспехаў.

Трэба меркаваць, што ўжо ў эпоху Руставелі, с. зн. праз два стагоддзі пасля ўз'яўлення «Шах-Нама», ідэалы феадалісцкага грамадства змяніліся. Асабліва павінны былі яны змяніцца ў Грузіі пад уплывам Захаду.

Сінтэзам гэтых двух пачаткаў, іранскай героікі і заходняй маралістыкі, і з'явілася паэма Шота Руставелі.

Паэма «Вішэ ў тыгравай скуры» пабудавана таксама на багатарэсці эпасе, але, разам з тым, справядліва лічыцца ўсім, што паэма была пабудавана на пачасе казачнай фізічнай сілы героюў; са зброй у руках яны перамагалі ў баях злых духаў і розных страшылаў і, зваючы сваёй сіле, дасягалі жыццёвых поспехаў.

Трэба меркаваць, што ўжо ў эпоху Руставелі, с. зн. праз два стагоддзі пасля ўз'яўлення «Шах-Нама», ідэалы феадалісцкага грамадства змяніліся. Асабліва павінны былі яны змяніцца ў Грузіі пад уплывам Захаду.

Сінтэзам гэтых двух пачаткаў, іранскай героікі і заходняй маралістыкі, і з'явілася паэма Шота Руставелі.

Паэма «Вішэ ў тыгравай скуры» пабудавана таксама на багатарэсці эпасе, але, разам з тым, справядліва лічыцца ўсім, што паэма была пабудавана на пачасе казачнай фізічнай сілы героюў; са зброй у руках яны перамагалі ў баях злых духаў і розных страшылаў і, зваючы сваёй сіле, дасягалі жыццёвых поспехаў.

калі-небудзь створаным паэтычным геніем.

Змест паэмы, хоп і запавядае многія палжэнні з іранскага эпасе, з'яўляецца ў асноўным асіміляцыя іранскага. Гэта было новае слова для сярэвековай, і не толькі грузінскага.

Мы можам смела сказаць, што XII і XIII стагоддзі ў Еўропе і Азіі не стваралі нічога, што хоп-бы ў адпаведнай ступені нагавала бессмертнае творенне Руставелі.

Шота Руставелі малое рыцарскі быт XII века. Яго рыцары, героі паэмы Аўтанзіл і Тарьэль, абодва закаханы; першы ў цароўну Тіанці, другі ў цароўну Нестан-Дарэджан. Каханне Аўтанзіла і Тіанці — светлае, яснае, пабудаванае на ўсё; каханне Тарьэля і Нестан-Дарэджан услаўлена жыццёвым пераможамі; і да таго-ж — другая пара і па характары сваёму больш цярпаўнаважана, экспансіўна. Злыя сілы (кажды) вядуць Нестан-Дарэджан, Тарьэль, які пакараўся да яе пошукі, бясцёлыя аджываць яе славы.

У вандраваннях ён знаёміцца з Аўтанзілам, Аўтанзіл дапамагае Тарьэлю знайсці ўлюбёную.

Вось знаходная схема паэмы.

Але змест паэмы значна глыбей феадалісцкай схемы, бо паэма асабліва глыбока і выразна ставіць праблему фармавання духоўнай сілы герою.

Не грэбуй фізічнай сіла і ганарлівасць робіць чалавека шчаслівым, а маральная чыстата, вернасць любімай, дружба з багатымі таварычам.

Шота Руставелі замяніў стараіранскія козельскія мужчынскія славы новымі азіяцкімі рыцарства. Гэтыя законы з'яўляюцца першымі праблемамі гуманізма.

Тама каханне гэтага сама развіваецца ў Руставелі па іншых руслах, чым тама, што на працягу многіх вякоў было на-

чыны традыцыямі і заходняй і ўсходняй літаратурай. Жанчына ў яго не проста багаты трафай мужчыны-воіна і не містычная ўлюбёная заходніх трыбулаў. Жанчыны Руставелі — натурны высокіх страстей і пачуццяў, роўнапраўныя ў каханні. Імі не асадоўваюць у баю, іх каханне не адпавядае да замяжынага свету, яго забавяна ідэя маральных поглядаў. Яміно шчасце служыць узагародай за вернае каханне.

Шота Руставелі і тут змяніў старыя дэмы каханна новымі. Гэтыя дэмы з'явіліся першымі праблемамі гуманізма.

Але геній Грузіі пайшоў яшчэ далей.

Яго героі не ведаюць ні рэлігійных, ні андушаальных палжэнняў. У паэме не адчуваецца даўняе сярэвековае пакараў, як не адчуваецца вузакананінальна абмежаванасці, якая панавала тады, у эпоху феадалізма, над розумамі нават самых пераможных людзей.

Руставелі абавічае брацтва рыцараў, звязаных роднасцю духа і адзінаствам іх жыццёвых зацэх.

Гэта пранавель была таксама новым словам для феадалісцкага грамадства і з'яўляецца, у сваю чаргу, першым праблемам вышэйшага руху — гуманізма, ахаліўшага Еўропу праз два стагоддзі пасля Руставелі.

Лёс паэмы поўны змянінасцей. Намешце манголаў на Грузію ператварыла квітнюю краіну ў разваліны. Культура замера.

Голас бессмертнага Руставелі не дасягнуў заходніх краін, а калі, ужо ў XV стагоддзі, Грузія скінудла прыгнечанне мангольскіх заваяўнікаў, заходнія краіны, і ў першую чаргу Італія, ужо абвясцілі чалавечы першы заваяваць гуманізма, тыя самыя заваяваць, якія два стагоддзі назад былі выказаны грузінскім паэтам з такой тытанічнай сілай і смеласцю.

Культурнае алаўленне Грузіі пачынаецца аднак з Руставелі. Паэзія вы-

ходзіць з яго вошты. Народ вывучае паэму напаміць, таўпаўна яе легенды.

У XVIII стагоддзі папулярнасць Руставелі пачынае непакоці грузінскую царку, і рукамі паэта алаўца агню.

Змяніць геніяльны твор, аднак, было ўжо немагчыма.

Ён жыў у народзе і перадаваўся з пакалення ў пакаленне. Грузінскі народ ведае вершы Руставелі і да гэтай пары. Яшчэ і зараз, праз многа стагоддзяў, вобразы вялікага паэта хваляюць чытачоў сваёй маральнай чыстатай, багаццем сваіх пачуццяў.

Дружба — тама бессмертнага, гэтага сама, як і каханне. Час не аслабляе значэння гэтых там, а ўсмярна ўзмацняе іх.

Народы Савецкага Саюза, якія пабудавалі пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, краіну сацыялізма і абвясцілі свету вышэйшую, камуністычную мараль, з'яўляюцца азіднымі законнымі наследнікамі бессмертнага Руставелі.

Сацыялістычная дзяржава рабочых і сялян, якая апынціла экспансіўна чалавек чалавечым, стварае ўпершыню ў гісторыі сапраўды чалавечую мараль, вышэйшую ўсёму чалавечаму мараль, вышэйшую ўсёму чалавечаму мараль, вышэйшую ўсёму чалавечаму мараль.

Вось чаму святкаванне 750-годдзя з часу яго нараджэння — свята ўсім пашыральнасцей Савецкага Саюза.

Кожнаму народу дарэгі гэты бессмертны грузінскі паэт, усім зраўна, усім блізка, юны, які гатуй жыць у нашай паэзіі яшчэ незлічоны час!

ШОТА РУСТАВЕЛІ.

МОЦНЫЯ, МУЖНЫЯ ГЕРОІ

Гераічная паэма вялікага грузінскага паэта Шота Руставелі «Вішэ ў тыгравай скуры» ўяўляе сабою геніяльны твор, які па сваіх выключных мастацкіх якасцях стаіць на ўзроўні лепшых твораў сучаснай класічнай літаратуры. Шота Руставелі заслужана прырубіваецца да геніяльнага і бессмертнага Гамера. Яго «Вішэ» даўно стаў адбыткам прапоўных мас СССР і ўсяго прагрэсіўнага чалавечства.

Героі Руставелі: Тарьэль, Аўтанзіл, Нестан-Дарэджан і другія — чыстыя, вышэйшыя мопныя і мужныя людзі. Яны не любяць крыўды. Яны заўсёды гатовыя афароўваць сабою, сваім шчасцем, сваім каханнем, нават сваім жыццём, каб запаманіць другому. Яны ўвесь час імкнучыся зрабіць людзей сваёй краіны шчаслівымі.

Шота Руставелі аднолькава дораг усім народам Савецкага Саюза. Трэба адзначыць вельмі доб-

рую якасць пераклада паэмы «Вішэ ў тыгравай скуры» на рускую мову. Трэба было-б нашым беларускім паэтам прыкласці свае сілы для перакладу гэтага пу-длунага твора на беларускую мову.

Прайшло сем стагоддзяў, як напісаны гэты выключны твор, а ён сёння такі-ж свежы, яркі, глыбока хваляючы. Савецкі народ заслужана ганарыцца вялікім Руставелі.

Г. І. РАХМАНЧЫК, навуковы работнік.

ПАЭМА ПРА ВЯЛІКУЮ ДРУЖБУ

Я чытаў паэму Шота Руставелі «Вішэ ў тыгравай скуры». Мне называючы ўсхвалявалі героі паэмы, гэтыя тытаны вялікага грузінскага і іншых народаў Каўказа. Гэтыя вялікі — Тарьэль, Аўтанзіл, Фрыдон — залучаючы вялікай справе — дружбе, дапамагаючы адзін аднаму ў неабсяжым, заўсёды гатовы пераносіць усякі бая і нават смерць.

Прыклады дружбы трох героюў, вышэйшыя вельмі цудоўныя і для нас, савецкай моладзі. Паэма выхоўвае высокі пачуццёвы дружбы, каханню, мужнасці, аднагі. Гэтыя рысы ўласцівы імёна нашай савецкай моладзі, выхоўваемай вялікай партыяй Леніна — Сталіна. Таму блізка і зразумела нам неўміручае творенне генія грузінскага народа Шота Руставелі.

В. ФАМІН, студэнт IV курса гістарычнага факультэта БДУ.

ЦУДОЎНАЯ ПАЭМА

Шмат я прачытаў твораў выдатнейшых паэтаў сучаснай літаратуры, але ні адзін так не ўздымаў на мяне пачуцці, як твор грузінскага паэта Шота Руставелі «Вішэ ў тыгравай скуры».

Зразумела, што справа тут не толькі ў тым, што паэт майстарска паліваў рыфму і словы. Захалілае чытача таксама і сэнс паэмы. Руставелі праўдзіва і прыгожа ў сваёй паэме апісаў каханне маладоці, прыязнь, таварыства і гераізм. Мова Руставелі ў паэме вельмі прыгожая і музыкальна. Твор напісан сапраўды народнай мовай. Часта сустракаем тут народныя прытчы, пазоркі, фальклор грузінскага народа.

Створаная праз Руставелі героі — Тарьэль, Нестан-Дарэджан, Аўтанзіл — з'яўляюцца вобразам бязмежнага чалавечкага каханню, гераічнай дзейнасці, пачуцця абавязку. Не гледзячы на тое, што паэма была напісана некалькі стагоддзяў таму назад, яна не згубіла сваёй чароўнасці, жывацарнасці, пеліны вобразаў. Чытаючы гэты цудоўны твор, перад вачыма ўстаюць, як жывыя, апісваемыя падзеі.

Грузінскі народ, палкам абгортванана, можа ганарыцца такой выключнай літаратурнай спадчынай.

Раю ўсім чытачам прачытаць гэтую цудоўнейшую паэму.

В. СВЯРШЧЫНСКІ, чытаць бібліятэкі імя Леніна.

ШОТА РУСТАВЕЛІ

ТАРЫЭЛЬ ДРУГІ РАЗ ПРЫХОДЗІЦЬ У ПЯЧОРУ І ЗНАХОДЗІЦЬ СКАРБ

(Урывае з паэмы)

І Асмаг падрывтавала ім абед, калі героі
Увайшы, мінуўшы прычы, стомленыя ў бёсны трог
Апачыўшы, заспявалі песню ў радасным настроі,
І падзякавалі богу, пасля ўсіх сваіх турбоў.

У глыбокім, змрочным грое, кінучы адзін другога,
Скарб, што некалі схаваны Тарьэлем быў, знайшлі:
Шмат добра замуравана і багата дарагога —
Людзі смертыня тым скарбам зачарованы былі.

Тарьэль сказаў Фрыдону: «Я ў пазых непапалітых,
Той, што ўсім паслугі робіць, дажыць да светлых дзён.
Амаўляюся я сёння ад сваіх адбыткаў ратных,
Хай яны тваім будзь, таг, як царскі шлюб і трон».

Аказаў Фрыдон з джорам: «Скарбу светлая крыніца
Хіваісцо і легкадум'ем майго сэрца не крыне.
Вораг твой, хай самы дурны, толькі крыне — разлічыцца,
Я-ж адзін бяспасяны буду, калі кінеш ты мяне».

І людзей ён шле ў прымор'е за вярбоўжым караванам,
Каб грузіць дабро, якое Тарьэль паларазаў;
Зноў паехаў героі да Аравіі жаланаў,
У чаканні стрэчы з Соням, Аўтанзіл, як месяц, заў.

Сорак дзён п'яла іх омага, сонца гораца паліла,
Поклук слаўнага Ростана замак выраас з-пад зямлі.
І наоўном людзі ў сёлах усаўлялі Аўтанзіла,
І ў вялікім захваленні слязы раласці лілі.

Да пара ад Тарьэля вёз пісьмо ганец імклівым:
«На зямлі табе жадаю вечнай раласці, ўлар.
Шлахам з Індыі далёкай і іду ў твой край шчаслівы
І вязу з сабою Ружу — як вясны цудоўны дар».

Ратазаўся я калісьці ад варажае пагоні,
І, пры стрэчы выпадковай, я абразіў, цар, пале;
І тады, мяне дагнаўшы, деглі ўсе байшы і коні
І рабы з тваёга палаца ў непараўнай барацьбе.

Аднога пяер хачу я, хай мне грэх пляжкі даруе
Сэрца добрае Ростана, адгасць пароска тваа.
Свежыма Фрыдон і світа — паларукаў не вязу я,
Ды затое разам з любімым Аўтанзілам еду я».

Выслухаў Ростан пасланне, — сонца яркае святліла,
Сам паэт не мог-бы ўсавіць раласці б'юльскай дзень.
Тынаіна прачыкала дарагога Аўтанзіла,
Аз устачы і чорных веж лёт на вусны светлы цень.

Пераклаў Арнадзь КУЛЯШОУ.

У ЛОНДАНСКИМ КАМИТЭЦЕ ПА НЕУМЯШАННЮ

ЛОНДАН, 23 снежня. (БЕЛТА). На ўчарайшым пасяджэнні падкамісіі пры старэйшым Лонданскага камітэта па неўмяшанню ў іспанскія справы закончыла абмеркаванне пана асабліва «добрахотнікаў» з Іспаніі і ў апошнім разгледзела праект прадстаўлення правай ваюючай стараны пасля вываду «істотнай колькасці» замежных байцоў (што такое «істотная колькасць» — падкамісія яшчэ не палічыла патрэбным высветліць).

Па першым пытанню астаўся азім спірачны пункт — аб добрахотніках-эмігрантах з Германіі, Італіі і т. п. краінаў, пражываючых па выхадзе ў Іспанію па-за Еўропу (у ШПА, Канадзе і т. д.).

У выхадзе азімчэння асабліва азімчэння з Іспаніі і Італіі не могуць быць накіраваны ў Германію, Італію і т. д., але з другога боку, камітэт не можа абмяжываць краіны, якія не з'яўляюцца яго членамі (а та такіх належыць усе пазаеўрапейскія дзяржавы), прыняць да сабе напад антафашысцкіх эмігрантаў.

Прадстаўнікі Германіі і Італіі патрабавалі заключэння такіх валанцёраў у «канцэнтрацыйныя лагеры» ў самой Іспаніі аж да сканчэння грамадзянскай вайны. Прадстаўнік СССР тав. Майскі рашуча прарэагаваў, паказваючы, што з «любымі» лямі накіраванымі ў Іспанію ля барыбары ў імя таго, што яны лічыць сваім палітычным абавязкам нехта абыходзіць, як са злучэннямі. Калі камітэт не ў стане забяспечыць ім зварот у краіны, адкуль яны прыходзілі, то ён павінен гарантаваць ім поўную свабоду прабывання ў Іспаніі. Падкамісія, нарэшце, прыняла прапанову

Майскага, адказаўшы выпрацоўку практычных дэталяў.

Па пытанню аб правах ваюючай стараны тав. Майскі заявіў аб гатоўнасці савецкага ўрада абмяжываць выпрацаваныя асептатны праект, але з наступнымі дэталкамі. Па-першае, камітэт павінен прыняць меры да таго, каб змяшчэнне правай ваюючай стараны, калі яны будуць прадстаўлены, праводзілася толькі з дапамогай тых морскіх сіл, якія падпарадкаваны ў распараджэнні Іспанскага ўрада і генерала Франка. Усякі продаж, прадстаўленне ў арышту або прылічэнне «у паларунак» ваенных суднаў абавязуе старанам у іспанскім канфілікце забараняцца. Не гледзячы на супярэчэнні Італіі і Германіі, у канчатковай рэдакцыі дакумента аб правах ваюючай стараны будзе ўнесены пункт, які адмаўляе патрабаванні СССР.

Затым тав. Майскі ўнёс другі дэталка, згодна якога кожны ўрада, у выпадку ўзнікнення канфілікта паміж ім і адной з Іспанскіх старан па пытанню аб выхадзе правай ваюючай стараны, павінен неадкладна паведаміць аб гэтым камітэту. Камітэт будзе мець права абмеркаваць такі канфіліт і прымаць адпаведныя рашэнні. Гэта савецкая прапанова таксама выклікала сур'ёзную апазіцыю не толькі з боку прадстаўнікоў Германіі і Італіі, але і старэйшых камітэта лорда Пілмута, які ўнёс час ханей даказаць, нібы прапанова з'яўляецца парупненнем суверэнітэта кожнай дзяржавы. Нарэшце, падкамісія прыняла з невадлікі зменамі савецкую прапанову.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Раніцай 23 снежня апошнія пачыны супрацьстаяння між іспанцамі ў Таруэлі былі захоплены рэспубліканскімі войскамі. Вечарам 22 снежня рота кулямётчыкаў міждзяржаві перайшла на бок рэспубліканцаў, а раніцай 23 снежня яны прыкляты паставелі рота пяхоты. Абодва гэтыя часткі ўваходзілі ў склад гарнізона міждзяржаві ў Таруэлі.

Пасля заняцця Таруэля рэспубліканскія войскі прадаўжаюць наступленне на захад у напрамку Альбарасіна.

Па вестках рэспубліканскіх ваенных улад, колькасць міждзяржаві, узятых у палон у час аперацыі пад Таруэлем, пераўзыходзіць 1.500 чалавек.

Вечарам 23 снежня міждзяржаві прабаві атакаваць рэспубліканцаў па поўнач ад

Таруэля. Рэспубліканскія войскі ў рэзультате контратакі прасунуліся і захпілі ў міждзяржаві некалькі кулямётаў і палонных.

Пры заняцці Таруэля рэспубліканскія войскі захпілі некалькі сот кулямётчыкаў і шмат гармат, у тым ліку зенітных гармат германскай вытворчасці. Пасля ўзяцця Таруэля рэспубліканцы 23 снежня ўзялі прыступам маючыя важнае значэнне 3 узвышшчы.

Пры ўзяцці ўзвышша Эль Мансуэго рэспубліканцы захпілі батарэю міждзяржаві і каля 500 палонных, сярод якіх шмат міждзяржаві, уцёкшых сюды пасля пазнення Таруэля. Рэспубліканскія войскі ўзяты таксама склад боепрыпасаў, 4 тружэніцы ваеннага снаражэння, працітаньня гарматы і шмат вінтовак і кулямётчыкаў.

Наперад, армія народа!

НАПЕРАД, АРМІЯ НАРОДА!

АДЗВА ЦК КОМПАРТЫІ ІСПАНІІ

БАРСЕЛОНА, 25 снежня. (БЕЛТА). Цэнтральны Камітэт камуністычнай партыі Іспаніі зварнуўся да ўдзельніцтва рэспубліканскай Іспаніі з адзвой, у якой гаворыцца:

«Нашы гераічныя байны ўварваліся ў догавя звера і знішчылі яго. Таруэль належыць Іспаніі, рэспубліцы, земляробцы, свабодзе! Фашызм разбіт сёння, заўтра ён будзе канчаткова пераможан.

ГАНДЛЁВАЯ ЗГОДА ПАМІЖ СССР І ЛІТВОЙ

23 снежня г. г. абодва падпісалі савецка-літоўскай гандлёвай згоды на 1938 г. Згода ўстанавіла ўмовы і размерны эквіварт савецкіх тавараў у Літву і закупак літоўскіх тавараў савецкімі гаспадарчымі арганізацыямі на 1938 год. Згodu падпісалі з савецкага боку намеснік народнага камісара знешняга гандлю

СССР тав. А. Меразалаў і гандлёвы прадстаўнік СССР у Літве тав. І. Шапіра, і з літоўскага боку навадзячыны пасланнік і паўнамочны міністр літоўскай рэспублікі п. Ю. Балтрушайціс і дырэктар эканамічнага дэпартаменту міністэрства замежных спраў Літоўскай рэспублікі п. Нарайціс. (БЕЛТА).

Прывітанне Рамэн Ралана З'ЕЗДУ КОМПАРТЫІ ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 25 снежня. (БЕЛТА). Сёння ў Арыль, маленькім гарадку на поўдні Францыі, адрываецца IX з'езд Французскай кампартыі.

«Юманітэ» публікуе сёння адрасаваную з'езду наступную прывітальную тэлеграму вылікага Французскага пісьменніка Рамэн Ралана:

«Шлю дэвэтанам з'езду камуністычнай партыі сваё брацкае прывітанне.

Я адчуваю сябе мыслямі і сэрцам злучаным з гэтай партыяй.

Развіццё партыі за апошнія годз зрабі-

ла несакупальным стрыжнем народнага фронту.

У партыі ўсабалагодна найбольшымі сіламі Францыі, да амаль двухстагодняй гісторыі, усабалагодна навазе інтэрнацыянальна народна зямлі.

З вамі, таварышчы і сябры, Францыя знае найшлях шлях сваіх высокіх прадназначэнняў і гарчы парыву, каб іх выказаць.

І вітаю ў вашай асобе піонеруў лепшага свету, вылікі барацьбы за свабоднавылікі і прыхільнага сусветнага саюза працоўных».

РЕЗУЛЬТАТЫ ВЫБАРАЎ У РУМЫНІІ

БУХАРЕСТ, 25 снежня. (БЕЛТА). Канчатковыя вынікі выбараў у румынскі парламент за гэтага часу не апублікаваны. Па пачатковых даных, па ўсёй Румыніі прымаля ўдзел у галасаванні 2.700.000 выбаршчыкаў, што складала 14 проц. та ўсяго насельніцтва і 55 проц. ад агульнага ліку выбаршчыкаў. Фактычна колькасць выбаршчыкаў, прымаючых удзел у галасаванні, значна менш, бо члены ўрада ліберальнай партыі ў большасці вынакцаў атрымалі па 3—5 выбарчых білетавінаў, замест аднаго.

Выбары адбыліся ва ўмовах лютэга тарору. Як паведамлялася ўжо, у дзень выбараў, 20 снежня, некалькі чалавек было збіта і звыш 20 ранена. Урад пры-

маў усе меры да таго, каб заваяваць 40 проц. галасоў, неабходных для атрымання большасці ў парламенце. Памі раднава не быў дапушчаны да галасавання пад павалам «каранціну». 20 проц. галасоў было прызнана «несапраўдным». У ўсё-ж, не гледзячы на лютэ тарор і паліцыю, урадавай партыі не ўдаліся сабраць неабходных 40 процантаў. Па пачатковых даных, якія могуць яшчэ амяніцца пры канчатковым падліку, ліберальная партыя атрымала 37,5 проц. усях пазачных галасоў, нацыянал-параніты — 19,4 проц., фашысцкая партыя «железнага гвардыя» — 16,09 проц. і інш. Рэзультаты расшыфраваны ў Румыніі, які вылікае паражэнне ўрада і кіруючай ліберальнай партыі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 24 снежня. (БЕЛТА). Агенства Сэнтрал Ньос паведамляе, што 20 снежня сур'ёзнымі дзеяннямі кітайскіх армейскіх частей і партызанскіх атрадаў быў узят горад Дамін (у паўднёвай частцы правінцы Хэбэй). Японскія войскі ат-

ступілі за Гуанціна і Чэнані. У захаднай частцы правінцы Шаньдун кітайскія войскі 21 снежня нанеслі сур'ёзнае паражэнне японскім частям у вадольнае горад Чаочэн (на паўднёвым ўсход ад Даміна). Страты японцаў дасягаюць 300 забітымі і 200 параненымі.

Японскі ўрад утойвае ад грамадскасці працяг дзеяння Рыбалойнай канвенцыі на 1938 год

ВЛАДЗІВАСТОК, 24 снежня. (БЕЛТА). Па атрыманых тут вестках, японскі ўрад да гэтага часу ўтойвае ад японскай грамадскасці факт дагаворанасці з савецкім урадам аб працягу на 1938 год дзеяння Рыбалойнай канвенцыі 1928 года, факт, які абодва яшчэ 21 снежня.

Больш таго, вядома, што яшчэ 22 снежня агенства Домей Руэйна разаслала газетам, на падставе атрыманых з Масквы інфармацыі, паведамленне аб дасягнутой 21 снежня згодзе, але газетам было забаронена апублікаваць гэта паведамленне.

У той-жа час з мэтай распалявання антысавецкіх настрояў, безумоўна, па ўказанням японскіх улад, былі арганізаваны два мітынгі, на якіх прысутнічала каля

200 чалавек, і былі вынесены антысавецкія рэзолюцыі ў сувязі з хлуслівай інфармацыяй аб станаўчым рыбалойным перагаворам.

Японскія газеты, як відав, таксама па ўказаннях вышэйшых органаў, вылуч з гэтага паводу антысавецкую кампанію. У дыпламатычных колах Токіа выказацца думка, што гэта кампанія інсцырэвана з мэтай даць магчымасць міністру замежных спраў Хірата «неацкада» выступіць у парламенце на адрыванай згодзе савецкага ўрада на прадоўжэнне на адзін год дзеяння Рыбалойнай канвенцыі 1928 г. і павязаць гэта, як вылікі поспех японскай дыпламатыі.

ВЫМУШАНАЯ ПАСАДКА ПАНТОВАГА САМАЛЁТА НА ТЭРЫТОРЫІ МАНЧЖОУ-ГО

ХАБАРОВСК, 24 снежня. (БЕЛТА). Паштовы самалёт грамадзянскай авіяцыі, які курсірае па лініі Владзіваост—Хабаровск, маючы на борту двух чалавек і пошту, змысцё 19 снежня ў Хабаровск, але да месца назначэння не прыбыў. Рэзультат не даў. Між тым, па некаторых вестках, 19-га ж снежня ў раёне чыгуначнай заахоней Гравалваз быў заваяваны самалёт, які, як можна па некаторых прызнаках судзіць, і з'яўляецца знікнутым самалётам. Як відав, самалёт заблудзіў-

ся і зрабў вымушаную пасадку на тэрыторыі Манчжоу-Го.

Тут атрыманы весткі, што, у адпаведнасці з агульнапрынятым міжнародным парамкам і ўстанавіўшай паміж савецкімі і япон-манчжурскімі ўладамі практыкай узамельнай вылічч заблудзіўшыхся і заблудшых на чужой тэрыторыі вымушаную пасадку самалётаў, нартыя камарсантаў замежных спраў даручыў тэлеграфнаму консулу СССР у Харбіне зварнуцца з просьбай да манчжурскіх улад аб неадкладнай вылічч самалёта, людзей і пошты.

Беларускі Дзяржаўны драматычны тэатр аб'ём № 78 ВОЛНА СТАРКА Кіногэатр «Чырвоная зорка» БА ЦЯРЬ ЯНА Кіногэатр «Пролетары» ЛЕНІН У КАРСТЫНІКУ Дзіцячы гукавы кінатэатр КАР О Кіногэатр «Інтэрнацыянал» АНЕНКАШЧЫНА Гукавы кінатэатр «Спартак» ПЕТР ПЕРШЫ

Стара-Дарожскаму райпрамакамбінату ПАРТРЭБНЫ СТАРШЫ БУХГАЛТАР. Адрас па дагаворанасці. Прадстаўленца кінатэатра. Зварнуцца: м. Стараы Дарожы, райпрамакамбінат.

На падставе паставоны СНК БССР ад 20 кастрычніка 1937 г. № 2716 прыгараднага гаспадарка «Новы свет» (гор. Менск, тэрыторыя б. Выстаўкі) ЛКВІДУЕЦА

Усе запісаныя арганізацыі і асобы павіны прад'явіць прэтэнзіі да 1 студзеня 1938 г. Пасля гэтага тэрміну прэтэнзіі прымацца не будуць. ЛКВІДУЕМ.

Памежа «Рот-Фронт» (Дрэвіна-ка раёна) сіст. НКВД БССР ЛКВІДУЕЦА

Арганізацыі і асобы, якія маюць прэтэнзіі, павіны прад'явіць іх да 1 студзеня 1938 г., пасля чаго прэтэнзіі прымацца не будуць. ЛКВІДУЕМ.

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» патрэбны КАРЭКТАРЫ

ДА ВЕДАМА ПАДПІСЧЫКАЎ НА ПАЗЫКУ ДРУГОЙ ПЯЦГОДКІ (ВЫПУСК ЧА ЦВЕРТАГА ГОДА) Аб'явіцель Пазыкі Другой Пяцігодкі (выпуск чацвёртага года) неатрыманым падпісчыкам па месцу работы, здымаючым бухгалтэрыяй прадпрыемства і ўстаноў, а таксама сельсаветах і ашчадных касам у абавязковым выглядзе г. зн. нумары гэтых аб'явіцельных не амацаваны за падпісчыкамі. Таму да атрымання на рукі аб'явіцельных падпісчыкі не ўдзяляючы ў чарговых таварках выліччэнняў па пазыцы.

ПРЭДЗЕЛНЫ ТЭРМІН АТРЫМАННЯ ў ашчадных касках аб'явіцельных па падпіску НА ПАЗЫКУ ДРУГОЙ ПЯЦГОДКІ (выпуск чацвёртага года) — 1 ЧЭРВЕНЯ 1938 года. ГАЛОВАЕ УПРАВЛЕННЕ ДЗЯРЖАНЫХ ПРАПОРНЫХ АШЧАДНЫХ КАС І ДЗЯРЖАНАГА КРЭДЫТА.

Цэнтральны тэлеграф БССР ПАВЕДАМЛЯЕ УСЕ ўстаноў і прадпрыемствы г. МЕНСКА. Ш Т О для правільнай і своечасовай дастаўкі ТЭЛЕГРАМ НЕАБХОДНА да 1 студзеня 1938 г. ЗАРЭГІСТРАВАЦЬ або ПЕРАРЭГІСТРАВАЦЬ свае ўМОУНЫЯ АДРАСЫ НА ЦЕНТРАЛЬНЫМ ТЭЛЕГРАФЕ — Ленінская, 34 (2 паверх). У ЗАЯВЕ ПРЫ РЕГІСТРАЦЫ НЕАБХОДНА ўказваць ОКРАЧАНЫ АДРАС, ПОВУРО ПАВУРО ФАТАЛОБЫ, ДАСТАВІЦА АДРАС — КУДЫ ДАСТАВІЦЬ ТЭЛЕГРАМ, ЧАС ДАСТАВІЦЬ І НУМАР ТЭЛЕФОНА. ЗА КАРЫСТАННЕ ўМОУНЫЯ АДРАСАМ ПРОШЫ НЕАБХОДНА ўнесці ПРЫ ЗАЯВЕ ЦЕНТРАЛЬНЫ ТЭЛЕГРАФ — Ленінская, 34 (2 паверх). ПРЫ НОВОСЧАСОВАЙ РЕГІСТРАЦЫ І НЕАДПАСУНУТЫХ ПРОШАЙ ТЭЛЕГРАМЫ ў ўМОУНЫЯ АДРАСАМІ З 1 студзеня 1938 г. будзе ДУЖЬ ДАСТАВІЦА СЯ СПЕЦЫЯЛЬНЫМ РАХУНКАМІ, ШТО ўСІ КЛІЕНТЫ СВОЕЧАСОВА ДАСТАВІЦЬ ТЭЛЕГРАМ. Бланкі заявы разасланы на ўстаноўках. ЦЕНТРАЛЬНЫ ТЭЛЕГРАФ.

УПРАВЛЕННЕ РС МІЛІЦЫ НКВД БССР ДАВОДЗІТЬ ДА ВЕДАМА ўсіх ПШОБЕРАў І МАТАПЫСІСТАў гор. Менска і раёна, што АБМЕН ШОФЕРСКИХ ДАКУМЕНТАЎ на пасведчанне новага ўзору

Дзяржаўна-паштовы ўрэм НКВД БССР будзе закончы 31 снежня 1937 года, пасля чаго дакументы шофера старага ўзору лічцца несапраўднымі. УПРАВЛЕННЕ РС МІЛІЦЫ. БЕЛКАТОРА ПРМБАНКА І БЕЛКОМУНБАНК ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ СВАІХ КЛІЕНТАЎ, што пастановай СНК БССР ад 23 снежня 1937 г. за № 2102 і ўказаннем НКФ БССР ад 28 лістапада 1937 г. з 1 студзеня 1938 г.

на ПРМБАНК УСКЛАДЗЕНА А ФІНАНСАВАННЕ жылывага, комунальнага і КУЛЬТУРНА - БУДАВОГА БУДАЎНІЦВА наркаматаў і ведамстваў, фінансаванне прамысловага будаўніцтва якіх праходзіць праз Промбанк. ФІНАНСАВАННЕ БУДАЎНІЦВА БЕЛДЗЯРЖІННО З 1 студзеня 1938 г. ПЕРАДАЕЦА БЕЛКОМУНБАНКУ. БЕЛКАТОРА ПРМБАНКА. БЕЛКОМУНБАНК.

УПРАВЛЕННЕ СЯЦІ І ПАДСТАЦЫНІ ГОР. МЕНСКА ПРЫСТУПІЛА ДА ЗАКЛЮЧЭННЯ ДАГАВАРОУ на ВОДПУСК ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ СПАЖЫЦАМ на 1938 год.

Усе фабрыкі, заводы, гандлёвыя і прадпрыемствы і ўстаноўкі з усталяванай магутнасцю ад 10 квт. і больш абавязаны не пазней 31 снежня г. г. прыслать сваіх прадстаўнікоў у дэпартамент на заключэнне дагавора (Савецкая 110 — аддзел аб'яў, тэл. 20-033) на 10 да 22 гады штотыдзінна, забяспечыўшы іх наступнымі звесткамі: 1. Плянаны і фактычны расход электраэнергіі на адзінку прадукцыі на 1938 г. 2. Плянаны ўдзельны расход электраэнергіі на адзінку прадукцыі на 1938 г. 3. Плян прадпрыемства па выпрацоўцы прадукцыі на 1938 г. у натуральных і грашовым выражэннях. 4. Усталяваная магутнасць матараў у квт. на 1 студзеня 1938 г. (сіле матараў). 5. Усталяваная магутнасць асабідельнай магутнасці ў квт. на 1 студзеня 1938 г. 6. Фактычны расход электраэнергіі за 1937 г. і плянваны расход на 1938 г. у кіловатгадзіннах памясчэння. 7. Характэрны графік спажываемай магутнасці ў з'яўленні і летнія суткі ад 1937 г. і на 1938 г. 8. Усталяваны асян на 1937 г. і прапалагаемы на 1938 г. 9. Назначаны перыяд астановаў прадпрыемства на рамонт або водпуск у 1938 г. УВАГА! Усе перададзеныя звесткі павіны мець візу адпаведнага члена ўрада або ўрада.

УПРАВЛЕННЕ РС МІЛІЦЫ НКВД БССР ДАВОДЗІТЬ ДА ВЕДАМА ўсіх ПШОБЕРАў І МАТАПЫСІСТАў гор. Менска і раёна, што АБМЕН ШОФЕРСКИХ ДАКУМЕНТАЎ на пасведчанне новага ўзору

Дзяржаўна-паштовы ўрэм НКВД БССР будзе закончы 31 снежня 1937 года, пасля чаго дакументы шофера старага ўзору лічцца несапраўднымі. УПРАВЛЕННЕ РС МІЛІЦЫ. БЕЛКАТОРА ПРМБАНКА І БЕЛКОМУНБАНК ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ СВАІХ КЛІЕНТАЎ, што пастановай СНК БССР ад 23 снежня 1937 г. за № 2102 і ўказаннем НКФ БССР ад 28 лістапада 1937 г. з 1 студзеня 1938 г.

на ПРМБАНК УСКЛАДЗЕНА А ФІНАНСАВАННЕ жылывага, комунальнага і КУЛЬТУРНА - БУДАВОГА БУДАЎНІЦВА наркаматаў і ведамстваў, фінансаванне прамысловага будаўніцтва якіх праходзіць праз Промбанк. ФІНАНСАВАННЕ БУДАЎНІЦВА БЕЛДЗЯРЖІННО З 1 студзеня 1938 г. ПЕРАДАЕЦА БЕЛКОМУНБАНКУ. БЕЛКАТОРА ПРМБАНКА. БЕЛКОМУНБАНК.

УПРАВЛЕННЕ СЯЦІ І ПАДСТАЦЫНІ ГОР. МЕНСКА ПРЫСТУПІЛА ДА ЗАКЛЮЧЭННЯ ДАГАВАРОУ на ВОДПУСК ЭЛЕКТРАЭНЕРГІІ СПАЖЫЦАМ на 1938 год.

Усе фабрыкі, заводы, гандлёвыя і прадпрыемствы і ўстаноўкі з усталяванай магутнасцю ад 10 квт. і больш абавязаны не пазней 31 снежня г. г. прыслать сваіх прадстаўнікоў у дэпартамент на заключэнне дагавора (Савецкая 110 — аддзел аб'яў, тэл. 20-033) на 10 да 22 гады штотыдзінна, забяспечыўшы іх наступнымі звесткамі: 1. Плянаны і фактычны расход электраэнергіі на адзінку прадукцыі на 1938 г. 2. Плянаны ўдзельны расход электраэнергіі на адзінку прадукцыі на 1938 г. 3. Плян прадпрыемства па выпрацоўцы прадукцыі на 1938 г. у натуральных і грашовым выражэннях. 4. Усталяваная магутнасць матараў у квт. на 1 студзеня 1938 г. (сіле матараў). 5. Усталяваная магутнасць асабідельнай магутнасці ў квт. на 1 студзеня 1938 г. 6. Фактычны расход электраэнергіі за 1937 г. і плянваны расход на 1938 г. у кіловатгадзіннах памясчэння. 7. Характэрны графік спажываемай магутнасці ў з'яўленні і летнія суткі ад 1937 г. і на 1938 г. 8. Усталяваны асян на 1937 г. і прапалагаемы на 1938 г. 9. Назначаны перыяд астановаў прадпрыемства на рамонт або водпуск у 1938 г. УВАГА! Усе перададзеныя звесткі павіны мець візу адпаведнага члена ўрада або ўрада.

ЮБІЛЕЙНЫ ПЛЕНУМ САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ

ТЫБІСІ, 25 снежня. (БЕЛТА). У будынку ордэнаснага тэатра імя Шота Руставелі вечарам 24 снежня адкрыўся І пленум праўдзяна Саюза савецкіх пісьменнікаў, прысвечаны 750-годдзю смертнай паэмы «Віляз у тыгравой скуры».

Велізарны, ярка ўпрыгожаны тэатр перапоўнен. Тут пісьменнікі з 11 савецкіх рэспублік, работнікі мастацтва, станаўчы, дэлегаты брацкіх народаў, прадстаўнікі партыйнай, савецкай і профэсійнай грамадскасці Грузіі.

Пленум адкрывае сакратар Саюза савецкіх пісьменнікаў СССР тав. В. Стаўскі. Ён гаворыць аб беспрэкладным росквіце нацыянальных па форме, сацыялістычных па змесце культур народнаў нашай вялікай краіны, аб таварышчу Сталіну — нашым

целю вялікіх перамог сацыялізма. Упамінае любімага імені таварыша Сталіна зал сустрэчак бурнай авіяцыяй.

У гонары праўдзяна выбарацца таварыш Сталін, члены Палітбюро ЦК ВКП(б), таварышы Берыя, Дамітраў, Талкаў, Хозэ Дыас. 3 новай сілай грыві гаварыцца народнаў СССР таварыша Сталіна.

Выбарацца праўдзяна з 35 чалавек. 3 прывітаньнямі прамавілі выступілі ад Саюза пісьменнікаў Грузіі тав. Босэ-Ігені, ад работнікаў мастацтва Грузіі — народны артыст рэспублікі, ордэнасна Давіташвілі, ад студэнцкай моладзі — ордэнасна Елена Гоцелі. З алмазным словам выступае тав. Серафімовіч.

Затым пленум заслухаў даклад Паўде Інгурэка «Руставелі і яго паэма», цэло вялікіх перамог сацыялізма. Упамінае любімага імені таварыша Сталіна зал сустрэчак бурнай авіяцыяй.

КАНЦЭРТЫ, ПРЫСВЕЧАНЫЯ ШОТА РУСТАВЕЛІ

Дзяржаўная філармонія БССР у гонар 750-гадовага юбілею народнага пэяна Шота Руставелі арганізуе 29 і 30 снежня два вялікія канцэрты.

Для ўдзелу ў канцэртах запрошан дзяржаўны грузінаскага тэатра Оперы і Балета Юлія Міхайлаўна Таварышэва, якая з сімфанічным аркестрам Дзяржаўнай філармоніі БССР падрыхтуе і выканае на канцэртах пэлы рал музыкальных нумараў, прысвечаных Шота Руставелі: асоб-

ныя ўрывкі з оперы «Віляз у тыгравой скуры» па аднайменнай паэме Шота Руставелі і іншае. У канцэрт прымуць удзел артысты грузінаскай оперы, дзяржаўнаў у БССР, тт. Мальцова і Габаеў.

На прадпрыемствах і ўстановах Менска Філармонія БССР арганізуе пэлы рад лекцый-канцэртаў аб жыцці і дзейнасці Шота Руставелі з ілюстрацый музыкальнай творчасці па яго паэме.

Ф. Н.

ШКОЛЬНІКІ РЫХТУЮЦА ДА НОВАГОДНЯЙ ЁЛКІ

Школьнікі ўмоцнена рыхтуюцца да новагодняй ёлкі і зямовых канікул. Закупляюцца ёлкіныя ўпрыгожванні. Калектывы і ініцыятыўна развучваюцца песні, танцы, дэкламацыі. Вучні рыхтуюцца весела сустраць новы год.

У школе імя Леніна (Томель) пачынаюцца выпускаюць 15 насценных газет, прысвечаных новагодняй ёлцы і канікулам. Школа выпускае журналы пад